

Sygn. akt III AUa 420/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Marcjanna Górską (spr.)
Sędziowie:	SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz SA Barbara Hejwowska
Protokolant: protokolant sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2014 r. w Lublinie

sprawy M. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 2 kwietnia 2014 r. sygn. akt IV U 504/13

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 420/14

UZASADNIENIE

Decyzją z 20 lutego 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 105 k.p.a. umorzył postępowanie wszczęte na podstawie ponownego wniosku o emeryturę z dnia 30 stycznia 2013 roku.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż ubezpieczona w dniu 30 stycznia 2013 roku złożyła ponowny wniosek o przyznanie emerytury, bowiem decyzją z dnia 20 czerwca 2005 roku ubezpieczonej została już przyznana emerytura na podstawie art. 27 wyżej wymienionej ustawy od dnia 1 czerwca 2005 roku.

Odwolanie od wymienionej decyzji złożyła M. N. wskazując, iż decyzja ta nie odnosi się do jej wniosku, w którym wносиła o przeliczenie przyznanej jej wcześniej emerytury na podstawie art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a nie przyznanie prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 2 kwietnia 2014 roku Sąd Okręgowy w Siedlcach zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. do wydania decyzji w terminie 30 dni w przedmiocie wniosku M. N. z dnia 30 stycznia 2013 roku o przeliczenie emerytury na podstawie art. 53 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że decyzją z dnia 7 grudnia 1998 roku organ rentowy przyznał M. N. prawo do emerytury od dnia (...), tj. od osiągnięcia przez wymienioną wieku emerytalnego. Następnie decyzją z dnia 20 czerwca 2005 roku uwzględniając wniosek ubezpieczonej organ rentowy przyznał jej prawo do emerytury w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego od dnia 1 czerwca 2005 roku.

W dniu 30 stycznia 2013 roku M. N. złożyła wniosek o przeliczenie emerytury z wcześniejszej na zwykłą wskazując, iż osiągnęła wiek emerytalny oraz przepracowała 48 miesięcy, a ustawa wymaga 30 miesięcy. W wyniku rozpoznania tego wniosku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

Oceniając ustalony wyżej stan faktyczny Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie albowiem nie było podstaw do umorzenia postępowania przez organ rentowy.

Sąd wskazał, że zgodnie z art. 105 § 1 k.p.a., gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części. Odwołując się do wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w G. z 9 maja 2013 roku, II SA/GI 1474/12 (LEX nr 1316747), Sąd Okręgowy stwierdził, że bezprzedmiotowym może być postępowanie zarówno z powodu braku przedmiotu faktycznego do rozpatrzenia sprawy, jak również z powodu braku podstawy prawnej do wydania decyzji w zakresie żądania wnioskodawcy ().

Odnosząc się do stanu faktycznego sprawy, Sąd stwierdził, że nie zachodziły podstawy do uznania, iż wydanie decyzji co do istoty sprawy jest bezprzedmiotowe. Zarówno bowiem z akt rentowych, jak i z treści odwołania oraz stanowiska ubezpieczonej na rozprawie wynika, iż ubezpieczona, we wniosku z dnia 30 stycznia 2013 roku wносиła o przeliczenie wysokości wcześniejszej emerytury na podstawie art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a nie o przyznanie emerytury. W ocenie Sądu pierwszej instancji, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, nie rozpoznał w ogóle tego wniosku o przeliczenie emerytury w oparciu o wskazany przepis, bowiem nie jest odpowiedzią na ten wniosek zaskarżona decyzja o umorzeniu postępowania z dnia 20 lutego 2013 roku.

W rezultacie Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie ubezpieczonej wniesione zostało w związku z niewydaniem decyzji przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. i na podstawie art. 477¹⁴ §3 k.p.c. orzekł jak w wyroku.

Apelację od tego wyroku złożył Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.. Zaskarżając wyrok w całości, zarzucił mu naruszenie przepisów postępowania, tj. art.477¹⁴§ 3 k.p.c. poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie tego przepisu.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu apelacji skarżący podniósł między innymi, że stanowisko Sądu Okręgowego, iż odwołanie ubezpieczonej M. N. zostało wniesione w związku z niewydaniem decyzji przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. jest nieuprawnione. Organ rentowy bowiem po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonej z dnia 30 stycznia 2013 roku wydał w ustawowym terminie decyzję z dnia 20 lutego 2013 roku.

Skarżący nadmienił, że nawet gdyby decyzja ta była nieprawidłowa, to odnosiła się ona do wniosku ubezpieczonej z 30 stycznia 2013 roku.

Nadto apelujący wskazał, że wbrew stanowisku Sądu, ubezpieczona we wniosku tym nie podała, że wnosi o przeliczenie wysokości wcześniejszej emerytury na podstawie art.53 ust.4 ustawy emerytalnej, a domagała się przeliczenia emerytury z wcześniejszej na zwykłą wskazując jedynie, że spełniła ustawowo wymagane przesłanki ponieważ osiągnęła wiek 60 lat oraz przepracowała 48 miesięcy.

Tak sformułowały wniosek został potraktowany jako ponowny wniosek o przyznanie emerytury w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego. Trudno więc zgodzić się z Sądem, że organ rentowy nie rozpoznał złożonego wniosku skoro ustosunkował się do niego wydając decyzję z dnia 20 lutego 2013r.

Niezależnie od powyższej argumentacji, skarżący zauważył, że Sąd Okręgowy dysponował sporządzonym na jego żądanie przez organ rentowy wyliczeniem wysokości świadczenia, a zatem mógł merytorycznie rozstrzygnąć sprawę.

Jednakże, zdaniem Zakładu, nie było podstaw do uwzględnienia roszczenia ubezpieczonej o przeliczenie świadczenia i w piśmie procesowym z dnia 27 lutego 2014 roku organ rentowy podtrzymał swoje stanowisko w sprawie odnośnie braku podstaw do uwzględnienia roszczenia ubezpieczonej zawartych w odwołaniu. M. N. urodzona (...) nabyła bowiem prawo do wcześniejszej emerytury od dnia(...) tj. od ukończenia wieku emerytalnego. Następnie w dniu 2 czerwca 2005 roku ubezpieczona wystąpiła do ZUS z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego 60 lat.

Rozpoznając powyższy wniosek decyzją z dnia 20 czerwca 2005 roku organ rentowy przyznał M. N. prawo do emerytury zgodnie z art. 27 ustawy emerytalnej od 1 czerwca 2005 roku, tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku. Ponieważ wnioskodawczyni nie udowodniła na dzień wydania decyzji 30 miesięcy podlegania ubezpieczeniom społecznym po nabyciu prawa do wcześniejszej emerytury nie było podstaw do zastosowania przy ustalaniu wysokości jej emerytury przyznanej decyzją z dnia 20 czerwca 2005 roku przepisu art. 53 ust.4 ustawy emerytalnej i obliczenia wysokości emerytury z zastosowaniem w części socjalnej nowej kwoty bazowej.

W ocenie organu rentowego również nie było podstaw do przeliczenia emerytury wnioskodawczyni na podstawie art. 53 ust.4 ustawy emerytalnej po rozpoznaniu jej wniosku z 30 stycznia 2013 roku ponieważ ubezpieczona M. N. nabyła na mocy decyzji z dnia 20 czerwca 2005 roku prawo do emerytury zgodnie z art. 27 ustawy emerytalnej i w związku z tym brak jest podstaw do przyznania jej ponownie prawa do emerytury i ustalenia wysokości świadczenia z zastosowaniem art. 53 ust. 4 ustawy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i jako taka podlegała oddaleniu. W stanie faktycznym sprawy jest poza sporem, że M. N. urodzona (...) była uprawniona do emerytury w obniżonym wieku (po ukończeniu 55 roku życia) od dnia (...) Decyzją z dnia 20 czerwca 2005 roku organ rentowy uwzględniając wniosek ubezpieczonej ustalił jej prawo do emerytury w związku z ukończeniem powszechnego wieku emerytalnego, t.j. 60 roku życia.

W dniu 30 stycznia 2013 roku M. N. zwróciła się o przeliczenie jej emerytury z wcześniejszej na zwykłą podnosząc, że spełniła wymagane przesłanki albowiem osiągnęła 60 lat i przepracowała 48 miesięcy w sytuacji, gdy ustawa wymaga tylko 30 miesięcy.

W zaistniałej zatem sytuacji organ rentowy był zobligowany do rozpoznania przedmiotowego wniosku w oparciu o przepis art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z treścią tego przepisu prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Jak wynika zatem z treści cytowanego przepisu, w sytuacji, gdy zachodzą przesłanki do wznowienia postępowania, to pozwany wydaje nową, merytoryczną decyzję ustalającą ponownie prawo do świadczenia lub jego wysokość. Tym samym rozumując a contrario w przypadku braku podstaw do wznowienia postępowania organ rentowy winien wydać decyzję odmawiającą ponownego ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości, a nie umarzać postępowanie.

Wydana zatem przez pozwanego decyzja z dnia 20 lutego 2013 roku nie stanowi rozpoznania wniosku ubezpieczonej z dnia 30 stycznia 2013 roku, a tym samym prawidłowe jest stanowisko Sądu Okręgowego, który odwołanie M. N. ocenił jako odwołanie w związku z niewydaniem decyzji przez organ rentowy, o którym mowa w art. 477¹⁴ § 3 k.p.c.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, nie można zaakceptować prezentowanego w apelacji poglądu jakoby wydanie jakiegokolwiek decyzji, jeśli w swojej treści odnosi się do złożonego wniosku, wyklucza możliwość uznania, że organ rentowy nie wydał decyzji.

Zauważyć bowiem należy, że stosownie do treści art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 roku, poz. 1442) Zakład wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw zgłaszanych przez ubezpieczonych, a to oznacza obowiązek rozstrzygnięcia o materii objętej wnioskiem ubezpieczonego, a nie na formalnym odwołaniu się do tego wniosku.

Podnoszona zatem przez skarżącego argumentacja wskazująca na brak podstaw do ponownego ustalenia wysokości emerytury w myśl zasad przewidzianych w art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych albowiem ubezpieczona jest uprawniona do emerytury ustalonej na podstawie art. 27 wymienionej ustawy, nie zwalniała pozwanego Zakładu z merytorycznego rozstrzygnięcia.

Jest bowiem niewątpliwe, że w przypadku braku przesłanek, o których mowa w art. 114 ust. 1 ustawy, jak już wyżej wskazano, organ rentowy wydaje decyzję odmawiającą ponownego ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości. Oznacza to, że nie zachodziły przesłanki do umorzenia postępowania, co prawidłowo przyjął Sąd pierwszej instancji.

Konkludując, Sąd Apelacyjny uznał, że zaskarżony wyrok odpowiada prawu i z tych względów oraz na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w wyroku